

ellene alkalmazható védekezés-módot. E munkából megtanuljuk, hogy az amerikaiaknak a házuk táján ugyanazokkal az apró ellen-ségekkal kell küzdeniök, mint nekünk itt a vén Európában. S az nem is csoda, hiszen az Egyesült Államok nagy birodalma tulajdonképen nem egyéb, mint egy óriási európai telep: mindenét Európától bírja, úgy annak áldását, mint átkát. Az évszázadokon át tartó kivándorlás, a mostani élénk forgalom, szolgáljon magyarázatul akkor, ha az amerikai embernek a mi közönséges ágyi poloskánk (*Cimex lectularius* L.), kutyabolhánk (*Pulex serraticeps* Gerv.), házi legyünk (*Musca domestica*), tücskünk (*Gryllus domesticus*), darázsunk (*Vespa germanica*), azután a bundafélékben és szőrruhákban élő *Anthrenus*-, *Attagen*-, *Tinea*-fajok, a sok helyen alkalmatlankodó esótán-fajok (*Periplaneta orientalis* és *Ectobia germanica*), a sajtban élő atkák (*Tyroglyphus siro*), legyek (*Piophilidae casei*), azután, hogy valamennyit ne soroljuk föl, a *Dermestes lardarius* Lin., a *Drosophila*-fajok, *Tribolium*ok, a *Tenebrio molitor* L., *obscurus* L., *Silvanus surinamensis* L., *Tenebriooides mauritanicus* Lin., *Sitodrepa panicea* L., *Pinus fur* L., *Calandra*-fajok és *Sitotroga cerealella* Ol. csak ép annyi kárt, vagy kellemetlenséget okoznak, mint épen nálunk. A szünyogok (*mosquito*, de nem abban az értelemben, a hogyan azt a szót a dél-amerikaiak veszik, kik avval egy *Simulium*-fajt jelölnek.) közül legkellemetlenebb a *Culex pungens* Wied., a melynek újabban megfigyelt életmódját Howard itt közli, Chittenden szerint az Egyesült Államokban körülbelül 30 *Culicida*-faj tenyészik, a mi közönséges szünyogunk *Culex pipiens* azonban nincs köztük, de van helyette két más európai faj: *Anopheles maculipennis* Meig. és *A. nigripes* Staeg. Ezek a futólag említett rovarokon kívül foglalokzik a füzet azokkal is, a melyek az amerikai földnek szülöttjei, ezek azonban már kevesebb számmal fordulnak elő.

J. J.

A lepkész teendői május havában már két kéznél és két lábánál többet igényelnének, ha kívánságainknak minden irányban megakarnánk felelni. A pillangók közül röpködnek az áprilisiakon kívül: *Parnassius Mnemosyne*, *Colias Chrysotheme* és *Myrmdone*, *Thecla acaciae*, *pruni* és *rubi*, *Polyommatus virgaureae*, *dorilis* és *phaeas*, *Lycæna Orion*, *Baton*, *Amanda*, *Jolas* stb., *Nemeobius lucina*, *Vanessa xanthomelas* és *C-album*, *Melitæa cinxia*, *Phoebe* és *trivia*, *Argynnis Hecate*, *Niobe* és *Paphia*, *Pararge Hieræ* és *Egerides* és *Syrichthus Orbifer*. A zúgó pillék közül kikelnek: *Sphinx convolvuli*, *ligustri* és *pinastri*, *Deilephila gali livornica*, *euphorhiae*, *elpenor* és *porcellus*, *Smerinthus tiliae*, *ocellata* és *populi*, *Pterogon Proserpina*, *Macroglossa bombyliformis* és *fuciformis*, *Sesia Andrenaeformis*, *stomoxiformis*, *masarififormis*, *astatiformis*, *triannuliformis*, *chalcidiformis*, *Ino Budensis* stb. A szövkök közül megjelennek: *Earias clorana*, *Hylophila prasinana*, *Euchelia jacobaeae*, *Arctia Hebe*, *casta* és *aulica*, a *Spilosomák* és *Hepialusok*, *Bombyx rubi*, *Lasiocampa tremulifolia*, a *Drepanulidák*, *Harpyia bifida*, *Hybocampa Milhauseri*, néhány *Notodonta* és

Pygaera. A Noctuák képviselői csak lassankint kerülnek elé; leg-hálásabb őket villamos lámpák körül vagy erjedt mézből készült csalétekkel (szalagra vagy fára kenve) erdőszélén éjjel fogdosni; arra rájönnek az *Acronyeta*, *Agrotis*, *Mamestra*, *Dianthoeicia* és *Plusia*-fajbeliek; a *Catephia alchemista* és sok más Noctuát kerítéseken és fatörzseken találhatunk; röpködve fogjuk a *Dianthoeicia irregularis*, *Cloantha radiosát*, *Thalpaohares pannonica*, *purpurina* és *Paula*, *Heliodes rupicolat*, *Mesotrosta signalist*, *Metopona flava*, *Toxocampa limosát*; száraz növényekhez tapadva *Cleophana antirrhini* és *Cucullia balsamitaet*. Nagyszámban mutatkoznak az araszlók is: az *Acidaliák*, *Zonosomák*, *Stegania dilectaria*, *Eilincerinia Röslerstammaria*, *Cidariák*, *Eupitheciák* stb. Ezeket czélszerű, főleg reggel, bokrokból kizavarni. — A hernyókat szorgalmasan kell keresni és bokrokról, fákról lekopogni. Zsákmányul eshetnek: *Theclák*, *Lycenaék* (*acaciae*, *quercus*) *Polyommatusok*, *Apaturák*, *Linenitisek*, *Vanessák* (*xanthomelas* stb.), *Melitaeák*, *Argynnisek*, *Melanargiák*, *Erebiák*, *Satyrusok*, *Parargek*, *Epinephelek* és *Coenonymphák*, bárha ezek nagy része nagyon rejtve él is. Nehány *Sesia*hernyót vagy bábót is kaphatunk még. *Zygaenidák* többnyire löher féleken találhatók, de *Eringiumon* is. A szövő hernyók közül előfordulnak: *Lithosiák*, *Emydia striata*, *Nemeophila plantaginis*, *Spilosoma luctifera*, *Bombyx populi*, *crataegi*, *trifolii*, *rimicola*, *Crateronyx taraxaci*, *Lasiocampa pruni* és *populifolia* stb. Kevésbé bő a *Noctua* hernyók szürete; mindazáltal találhatók: több *Agrotis*, *Episema*, *Polia*, *Dichonia aprilina*, *Miselia oxyacanthae*, *Valeria oleagina*, *Luperina virens*, *Hadena scolopacina*, *gemmea*, *strigilis*, *bicoloria* és *didyma* (az utóbbi 3 fűszálakban), *Polyphaenis sericata*, *Mania maura*, *Naenia typica*, *Dicycla Oo*, *Plusia illustris*, *moneta*, *chrysis*, *jota* és *festucae*, valamint a *Cosmia*, *Dyschorista*, *Plastenis*, *Cirroedia*, *Orthosia*, *Xanthia*, *Cucullia*, *Plusia*, *Thalpocharis*-beli fajokat. A *Geometra*-hernyóknak is egész raja kopogható.

A *Procerus gigas* Creutz., hazánk e legnagyobb és aránylag ritka futonc-fajának Magyarországbán való földrajzi elterjedésére nézve érdekesnek tartom azon, eddig ismeretlen adatot közölni, hogy legészakibb előfordulási helyéül Német-Bogsán erdő közép-hegységeit lehet tekinteni, hol e faj eddig 4 példányban gyűjtetett. Miután a N.-Bogsánnál kezdődő középhegység szakadatlan lánczatban lenyúlik egészen *Orsováj*, úgy bizony feltételezhető, hogy ezen minden gyűjtő előtt nagy becsben álló faj, a N.-Bogsán és Orsova között elterülő összes erdőségekben előfordul, a minthogy annak előjövetele pl. az új-moldovai erdőkben általam constalt tény.

Merkel Ede.

Ceyloni legyek. A Természettudományi Társulat állattani szakosztályának f. évi márczius 6-iki ülésében Dr. Kertész Kálmán bemutatta ama dipteriákat, melyeket Dr. Madarász Gyula Ceylon szigetén gyűjtött. Ezen kis gyűjteményben 10 család van képviselve 25 genusból 31 fajjal, illetőleg 44 példánnyal, melyek közül 10 ismert faj van, 7 faj nem volt meghatározható, 14 pedig új.